

III

(Förberedande akter)

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

EESK:s 525:e PLENARSESSION DEN 26–27 APRIL 2017

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till rådets förordning om ändring av rådets förordning (EU) nr 560/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för biobaserade industrier

[COM(2017) 68 final – 2017/0024 (NLE)]

(2017/C 246/03)

Huvudföredragande: **Mihai MANOLIU**

Remiss	Rådet, 21.3.2017
Rättslig grund	Artiklarna 187 och 188 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig facksektion	Facksektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion
Presidiets beslut	28.3.2017
Antagande vid plenarsessionen	27.4.2017
Plenarsession nr	525
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	160/0/4

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK anser att detta förslag till ändring av förordningen har för avsikt att förbättra bestämmelserna i rådets förordning och göra dem mer ändamålsenliga i syfte att uppnå målen för det gemensamma företaget för biobaserade industrier (nedan kallat *det gemensamma företaget BBI*). Förslaget är förenligt med de ursprungliga målen och med befintliga bestämmelser inom politikområdet.

1.2 Det gemensamma företaget BBI strävar efter att utveckla samverkans effekter med andra unionsprogram, bl.a. inom sammanhållnings-, utbildnings- och miljöpolitiken, samt program för små och medelstora företag, konkurrenskraft och landsbygdsutveckling, och befäster den regionala och nationella forsknings- och innovationsförmågan inom den befintliga ramen för strategierna och politiken för smart specialisering.

1.3 Kommissionen genomför regelbundna utbyten med konsortiet för biobaserade industrier (nedan kallat *konsortiet*), bl. a. samråd och diskussioner om hur medlemmarna i det gemensamma företaget BBI ska betala det finansiella bidraget. Detta ändringsförslag har inga konsekvenser utöver dem som väntas av rådets ursprungliga förordning. De föreslagna ändringarna är endast tekniska ändringar och initiativet kräver således ingen konsekvensbedömning.

1.4 Kommittén välkomnar det faktum att förslaget minskar den administrativa bördan för konsortiet i dess roll som mellanhand mellan **konsortiemedlemmar, som är skyldiga att lämna finansiella bidrag**, och **projektdeltagare**. Konsortiet kommer dock fortfarande att ha det yttersta ansvaret för det sammanlagda antalet finansiella bidrag från medlemmarna.

1.5 EESK stöder följande viktiga klargöranden i den nya förordningen:

- Finansiella bidrag kan lämnas på följande två sätt: de kan överföras från konsortiet till det gemensamma företaget BBI (precis som tidigare) och/eller överföras direkt från en konsortiemedlem till någon av projektets stödmottagare.
- Fler parter kan lämna finansiella bidrag (enheter som ingår i konsortiet).
- Det övergripande finansiella målet bibehålls.
- Konsortiemedlemmar får rapportera de finansiella bidrag som de lämnar på projektnivå.

2. Allmänna kommentarer

2.1 Kommittén anser att begreppet biobaserade industrier är en del av det större begreppet bioekonomi, som definieras som produktion och utvinning av förnybara biologiska resurser och omvandling av dessa till produkter med biologiska beståndsdelar, t.ex. livsmedel, näring och bioenergi. Tre fjärdedelar av EU:s jordbruksareal används i detta syfte och 17–19 miljoner invånare är verksamma inom denna ekonomiska sektor som omsätter 2 000 miljarder euro. De kunskapsbaserade företagen inom bioekonomin har en omsättning på 57 miljarder euro och sysselsätter cirka 305 000 personer (2009).

2.2 För Europa är bioekonomin en utvecklingsmöjlighet som kan skapa mervärde och nya, trygga och anständiga arbetstillfällen, avsevärt bidra till att minska importberoendet, på ett optimalt sätt bidra till en rationell användning av ändliga men förnybara biologiska resurser samt ge ett betydande bidrag till den globala handeln.

2.3 Det skapas ofta en konkurrens mellan olika typer av teknik och sätt att utnyttja biologiska resurser på olika nivåer. Detta förstärks av den begränsade tillgången till biologiska resurser. Å ena sidan kan bioekonomin avsevärt bidra till målet att minska den av koldioxidutsläpp orsakade växthuseffekten, vilket skulle inverka positivt på folkhälsan. Å andra sidan kan man konstatera en motsatt effekt, med ytterligare utsläpp av växthusetgaser, vars inverkan på miljön man inte kan bortse från.

2.4 Den politiska ramen i EU för bioekonomin är uppdelad i ett antal sektorer: jordbruk, fiske, skogsbruk, klimat, den cirkulära ekonomin och forskning. Dessa verksamhetsområden omfattas av en rad rättsakter och av sektorspolitik⁽¹⁾.

2.5 Sedan 2012 finns det dock en övergripande strategi för den biobaserade industrin som syftar till att säkerställa politisk samstämmighet. Vissa inkonsekvenser kvarstår emellertid. EU finansierar innovativ verksamhet inom bioekonomin genom ramprogrammet för forskning Horisont 2020, och genom ett antal andra finansieringsinstrument. EESK anser att det finns ett behov av hållbarhet och en konsekvent politik på området.

2.6 I ett antal meddelanden⁽²⁾ från kommissionen understryks betydelsen av att överväga ett tekniskt initiativ i form av ett **offentlig-privat partnerskap för den biobaserade industrin**.

2.7 Den rättsliga grunden för förslaget är artiklarna 187 och 188 i EUF-fördraget. Det är endast EU som kan ändra den rättsliga ramen för det gemensamma företaget, eftersom medlemsstaterna inte kan agera på egen hand. Detta förslag syftar till att anpassa bestämmelserna i rådets förordning för att ge konsortiemedlemmarna en praktisk möjlighet att fullgöra sin skyldighet att lämna det finansiella bidraget. Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Ändringen har varit nödvändig också eftersom det inte funnits någon möjlighet att tolka rådets förordning på så sätt att bidraget kan lämnas på **projektnivå**.

⁽¹⁾ GJP – den gemensamma jordbrukspolitik, EU:s skogsstrategi, den gemensamma fiskeripolitiken, Europa 2020-strategin, EU:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin, femtio nätverk inom EU:s forskningsområde och tre gemensamma programplaneringsinitiativ.

⁽²⁾ COM(2012) 60 final: *Innovation för hållbar tillväxt: En bioekonomi för Europa*; COM(2014) 14 final: *För en industriell renässans i Europa*; COM(2013) 494 final: *Offentlig-privata partnerskap inom Horisont 2020: ett kraftfullt verktyg för innovation och tillväxt i Europa*; COM(2012) 79 final: *Det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket*.

3. Särskilda kommentarer

3.1 På grundval av ramprogrammet för forskning antog kommissionen 2012 en bioekonomistrategi för att säkerställa politisk samstämmighet mellan olika relevanta politikområden och motsvarande mål, på både nationell nivå och EU-nivå. Detta var nödvändigt för att öka den offentliga finansieringen och de privata investeringar som hänger samman med bioekonomin. Modeller för delaktighetsbaserad styrning upprättades. Strategin låg till grund för en handlingsplan med tolv åtgärder indelade i följande tre huvudområden:

- Investeringar i forskning, innovation och kompetensutveckling.
- Förstärkt politiskt samspel och deltagande av intressenterna.
- Fördelaktiga villkor för marknaden och konkurrenskraften inom bioekonomin.

3.2 De vidtagna åtgärderna syftade till att inrätta en sammanslutning av bioekonomins intressenter samt ett observationsorgan för verksamheten inom bioekonomin, och har främjat uppkomsten av nya marknader genom utarbetandet av standarder, bl.a. för hållbarhet och bärkraft, vilket har gett den nödvändiga kunskapsbasen för en hållbar intensifiering av primärproduktionen. Man planerar att se över och uppdatera strategin 2017.

3.3 Kommissionens förslag innehåller en teknisk ändring av det gällande dokumentet, rådets förordning (EU) nr 560/2014 om bildande av det gemensamma företaget för biobaserade industrier (det gemensamma företaget BBI).

3.3.1 Det gemensamma företaget BBI är en organisation som syftar till att genomföra ett offentlig-privat partnerskap, vars medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och konsortiet för biobaserade industrier (konsortiet). Det gemensamma företaget BBI har till uppgift att tillämpa det gemensamma teknikinitiativet för biobaserade industrier fram till och med den 31 december 2024.

3.3.2 Med tanke på konsortiets svårigheter att lämna sitt finansiella bidrag på det sätt som anges i rådets förordning föreslås införandet av en möjlighet att lämna finansiella bidrag på projektnivå, vid sidan av det sätt som nu finns att lämna bidrag på programnivå. Denna lösning åtgärdar på ett effektivt sätt situationen och bidrar till uppnåendet av de ursprungliga målen för rådets förordning genom att göra det möjligt för konsortied medlemmarna att fullgöra sitt ursprungliga åtagande. Denna lösning liknar den som gäller för det gemensamma företaget IMI 2 (det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel 2), där andra medlemmar än unionen kan lämna finansiella bidrag på både programnivå (den metod som för närvarande används av förvaltningsfonder och välgörenhetsorganisationer) och projektnivå (den metod som används av kommersiella enheter). Denna ändring ingår inte i Refit-programmet.

3.4 Det gemensamma företaget BBI syftar till att genomföra ett offentlig-privat partnerskap som består av å ena sidan EU, företrätt av kommissionen, och å andra sidan konsortiet för biobaserade industrier (konsortiet), inrättat genom förordning (EU) nr 560/2014. Partnerskapet syftar till att tillämpa det gemensamma teknikinitiativet för biobaserade industrier fram till och med den 31 december 2024, i enlighet med det gemensamma företaget BBI:s stadgar.

3.5 I artikel 3 i rådets förordning fastställs konkret bidragen från varje part till det gemensamma företaget, de administrativa kostnaderna och driftskostnaderna, som delas upp och till vilka läggs ett ospecificerat belopp som motsvarar bidragen in natura för genomförande av indirekta åtgärder och bidragen in natura för genomförande av kompletterande verksamhet. Av tolkningen av stadgarna följer att detta bidrag från konsortiet måste införas i budgeten för det gemensamma företaget BBI på **programnivå**. De enheter som ingår i andra medlemmar än unionen, som är de som deltar i genomförandet av indirekta finansieringsåtgärder, bör lämna finansiella bidrag direkt till de indirekta åtgärderna på **projektnivå**.

3.6 Många konsortied medlemmar har haft svårigheter med det sätt på vilket det finansiella bidraget lämnas. Det anses att det är ohållbart ur kommersiell synvinkel att lämna bidrag på programnivå, eftersom denna metod inte garanterar några fördelar i utbyte, särskilt vad gäller projektresultatet och därmed sammanhängande immateriella rättigheter, och för att bidrag på programnivå kan leda till att en konsortied medlem betalar detta bidrag till sin egen konkurrent. Det föreslås en alternativ metod, nämligen att **bidraget lämnas på projektnivå**, där de deltagare som bidragit finansiellt till projektet drar nytta av dess resultat. Denna metod påverkar inte unionens intressen. Det är önskvärt att skydda de biobaserade värdekedjornas intressen, bl.a. vad gäller små och medelstora företag, forsknings- och teknikcentrum och universitet.

3.7 Det finansiella bidraget från andra medlemmar än unionen ska uppfylla följande krav:

- Det finansiella bidraget på programnivå gäller endast för det gemensamma företaget BBI.
- Den aktuella företagsmodellen är lämplig för att förstärka samarbetet med förvaltningsfonder och välgörenhetsorganisationer.
- Den juridiska ramen för det gemensamma företaget BBI måste anpassas för att underlätta samarbete med företag.

3.8 Enligt detta förslag kan konsortiemedlemmarna fortsätta att lämna sitt finansiella bidrag på **programnivå**. Utöver denna metod kommer de också att kunna överföra det finansiella bidraget direkt till en annan deltagare i **projektet** i enlighet med de bestämmelser som överenskommits (konsortieavtalet), med gällande regelverk [(överföring från konsortiemedlemmarna till konsortiet) och (finansiella överföringar från konsortiemedlemmarna till stödmottagarna i projekten)] med sin nationella lagstiftning och normala redovisningspraxis. Konsortiet kommer att ansvara för rapporteringen av det sammanlagda antalet finansiella bidrag.

3.9 Modellen för bidragsavtal för det gemensamma företaget BBI kommer att ändras i enlighet med detta. Det bör noteras att det föreliggande ändringsförslaget inte har några konsekvenser för skyddet av de grundläggande rättigheterna och inte heller några budgetkonsekvenser. Det anses att en minskning av budgeten skulle påverka den akademiska världen och berörda små och medelstora företag, eftersom unionens bidrag främst är reserverat för forskning och innovation.

3.10 Ändringen är bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. Inga förklarande dokument krävs.

Bryssel den 27 april 2017.

Georges DASSIS
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*
